

DALARÖ-Journalen

Nr. 11 2008

12 Sept

SKARVINVASION STÖR BOENDE

I våras invaderades Valboskär, utanför Dalarö, av en stor skarvkoloni. Fåglarna stör de närboende med skrån dygnet runt och en obeskrivlig stank. - Skarvbeståndet är ett explosionsartat problem som växer i hela skärgården, säger en närboende, som menar att fågelskyddet är satt ur funktion.

Sedan 1970-talet har Skranken och Valboskär, två små öar som ligger mellan Dalarö och Stora Segholmen varit fågelskyddsområden. Nu anser dock flera närboende att skyddet har satts ur funktion. Droppen som fick bägaren att rinna över var sommarens skarvinvasion.

- Vi måste på något sätt hindra, eller i varje fall begränsa artens utbredning. Hur många hundratusen skarvar ska vi ha innan skyddet avskaffas?, säger en fastighetsägare på Stora Segholmen, som ligger knappt 100 meter från Valboskär.

Sedan 1940-talet har skarvantalet i Sverige växt från omkring 1 000 till omkring 90 000. Drygt 200 av dessa slog sig i våras ned i en koloni på Valboskär.

Anmälan till kommunen

Den nämnde fastighetsägaren, som vill vara anonym, gjorde i slutet av juli en anmälan till Haninge kommun om sanitär olägenhet orsakad av skarvarna på Valboskär. Olägenheten bestod i en obeskrivlig stank som fåglarna spred över området, samt skrik och skrån som pågick under större delen av dygnet.

Kommunrepresentanter

Två dagar efter att skrivelsen hade lämnats in besöktes fågelskyddsområdet av kommunrepresentanter. De folklivade kunde, liksom de närboende, konstatera att fåglarna orsakade problem: Men någon hjälp kunde kommunen inte bistå med. Det är

svårt att kringgå de rigorösa bestämmelserna som omgärdar ett skyddsområde. Inte minst EU:s fågeldirektiv. Där emot uppmanades de närboende att vända sig till Länsstyrelsen, vilket flera också har gjort.

Skarvproblemet handlar inte bara om stank och störd nattsömn. På sikt kan fåglarna ändra hela skärgårdslandskapet.

- Skarvens avföring förstör träden. Ön Skranken är ett praktexempel på vad som kan ske om arten blir allt för stor, säger fastighetsägaren på Stora Segholmen.

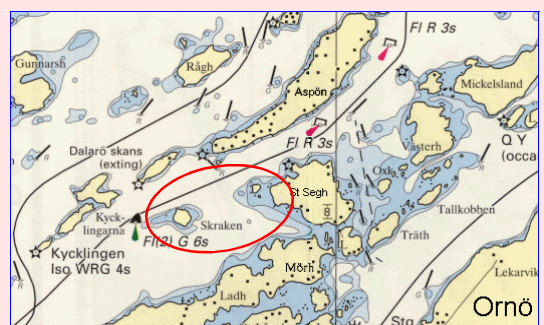
Invaderades

Det var tidigt på våren förra året som Skranken invaderades av en stor skarvkoloni. Tre månader efter ankomsten hade fåglarna förstört stora delar av öns vegetation. I dag består Skranken av idel döda träd,

där lövverken har ersatts av fågelbon. Samma öde är nu på väg att drabba Valboskär.

Valboskär samögs av Fåglarö fiske- och tomtägarförening. På torsdag möter Pia Moren Macke, föreningens ordförande, Anders Nylén, chef vid länsstyrelsens Naturvårdsenhet. Moren Macke kommer då att presentera föreningens gemensamma förslag på lösning av skarvproblemet.

-Fågelskyddsområdet var säkert en god ide när det infördes på 1970-talet. Men vi kommer att kräva att skyddet hävs. Skarven har satt skyddet ur funktion, säger fastighetsägaren på Stora Segholmen, som menar att fågelskyddet, kan återinföras när balansen har återinträtt.

Fågelskyddsområdet Valboskär har under sommaren varit invaderat av över 200 skarvar. Fåglarna har förstört flera av öns träd och stört de närboende med skrik och stank. Nu försöker flera fastighetsägare i Fåglaröområdet gemensamt upphäva fågelskyddet, som de menar har spelat ut sin roll.

Ovanstående text är hämtat ur tidningen Skärgården.
www.skargarden.se Publicerad: 2008-09-11

Tipsa gärna om nyheter eller något som ni vill uppmärksamma här på Dalarö-Journalen.

Om ni vill annonsera eller sälja/köpa något.

Kontakta: dalarojournalen@dalarno.info

ROSENÖN VAL AV KÖPARE KRITISERAS

Trots att personalen på konferensanläggningen Rosenön ville ta över verksamheten, valde Hyresgästföreningen att sälja till högstbjudande, vilket i det här fallet blev en privatperson. Nu riktas kritik mot Hyresgästföreningens val av köpare.

Den 23 november läggs all konferensverksamhet på Rosenön vid Smådalarö ner. Efter att Hyresgästföreningen sålt anläggningen till en privatperson blir 26 anställda på Rosenön utan jobb.

Hyresgästföreningen köpte Rosenön 1979 med villkoret att anläggningen skulle drivas för konferenser och kurser. Stark kritik riktas nu mot Hyresgästföreningen eftersom detta villkor inte skrivits in i det nya köpeavtalet vilket leder till att anläggningen nu riskerar att bli privatbostad.

- Det känns lite skämmigt när de visste att personalen ville köpa anläggningen, säger kommunalrådet, Gibert de Wendel (m).

När personalen på Rosenön i våras fick höra talas om försäljningen gick några ihop och lade ett bud på fastigheten. Men Hyresgästföreningen ansåg att budet var för lågt och Rosenön såldes istället till en privatperson.

Haninges oppositionsråd Robert Noord (s) har bjudit in den nye köparen, som vad Skärgården erfar, är IT-miljardären Niklas Zennström, till ett samtal om Rosenöns framtid.

- Det är mycket viktigt att arbetstillfällena som kommer att gå förlorade genom att det inte kommer att bedrivas kursverksamhet på Rosenön längre. Vi är också bekymrade för att Rosenön inte längre kommer att vara lika tillgänglig för allmänheten, säger Robert Noord.

Niklas Zennström har dock inte svarat på inbjudan och har heller inte gått att nå för en kommentar angående sina planer för Rosenön.

Individuella lösningar

I samband med försäljningen lovade Hyresgästföreningens ordförande Barbro Engman att man skulle försöka hitta individuella lösningar för var och en av de anställda som mister jobbet. Affären är nu avslutad och enligt Barbro Engman, har Hyresgästföreningen tillsammans med Hotell och restaurangfacket kommit fram till en uppgörelse som alla är nöjda med.

- Vi har löst det och folk tycker att de är nöjda med det, säger hon.

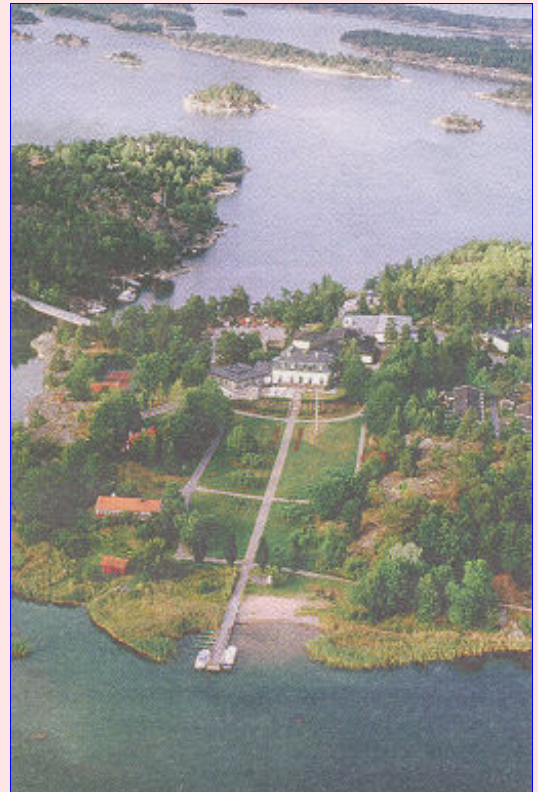
Håller inte med

Men Rosenöns fackliga företrädare Githa Öhman håller inte med:

-Personalen är inte nöjd. Om Hyresgästföreningen säger att det är en bra lösning får det stå för dem själva.

I enighet med kollektivavtalet får vissa av de anställda en månads uppsägningstid medan andra får upp till tolv månaders uppsägningstid. Trots att personalen kommer att erbjudas omställningsstöd och yrkesvägledning känner sig många överkörda av Hyresgästföreningen.

-Självklart är det mycket känslor inblandade. Och jag vet att många i personalen har jobbat där väldigt länge, säger Carolina Nilsson ombudsman på Restaurang och hotellfacket.

Konferensanläggningen Rosenön består av 94 rum och ligger på en egen ö utanför Smådalarö i Haninge skärgård. De 26 personer som varit anställda där måste nu söka nya jobb

- Hyresgästföreningen borde visa lite ansvar, säger Gilbert de Wendel (m), kommunstyrelsens ordförande i Haninge.

UNIK DYKPARK ÄVEN FÖR ICKEDYKARE PLANERNA FÖR ATT VISA DALARÖS DOLDA SKATTER BÖRJAR TA FORM

Med Dalarö dykpark vill Statens maritima museer hitta ett nytt sätt att både bevara och tillgängliggöra kulturskatterna på havets botten. Redan under nästa år hoppas man kunna mjukstarta med guidade dykturer bland vraken i området.

Nyligen genomfördes två veckors dykning på Jutholmsvraket och i september fortsätter Statens maritima museer, SMM, med dykning på Dalarövraket; det exceptionellt välbevarade 1600-talsvraket som upptäcktes 2003 av en grupp yrkesdykare med intresse för marin arkeologi. Fyndet hemlighölls ända tills förra året, då Skärgården avslöjade nyheten.

Höstens dykning är ett led i arbetet med planerna på en dykpark i området och går i första hand ut på att dokumentera vrakens status, så att man ska kunna följa deras tillstånd över tid.

- Ser vi att de förfaller så kan vi sätta in insatser. Vi vill ju bevara de här vraken för framtiden, säger arkeologen Niklas Eriksson som deltog i dykningarna på Jutholmsvraket

I Dalaröområdet finns ett flertal mycket välbevarade vrak; förutom de två nämnda bland andra Anna Maria, Riksäppet, Gröne Jägaren och Ingrid Horn. Men trots dykförbud är det vanligt med åverkan på fornlämningarna; senast i våras slog SMM larm om att föremål både förflyttats och försvunnit från Dalarövraket.

- Det här är ett nytänk för att både kunna skydda och göra vraken tillgängliga, säger Pernilla Flyg, SMM:s projektledare för Dalarö dykpark.

Utbilda

Tanken är att SMM ska utbilda och certifiera ett antal guider som kan ta med sig grupper med sportdykare nertill vraken. Intresset för detta är enligt Pernilla Flyg stort bland företag som arrangerar dykut färder. Tillsammans med Haninge kommun och Dalarö turistbyrå planerar man även för ett besökscentrum i tullhuset, där icke dykkunniga besökare ska kunna ta del av de gåtfulla lämningarna på havets botten. Bland annat har man pratat om undervattenskameror som kan styras av besökarna själva. Dalarö dykpark skulle därmed kunna bli världsunik.

- Det finns i dag inga dykparker som riktar sig till både dykare och vanliga turister, säger Pernilla Flyg. På sikt föreställer hon sig reguljära båtutflykter från Stockholm, liknande de som i dag körs till de arkeologiska utgrävningarna på Birka i Mälaren. Dessutom kommer ett dykcenter att behöva anläggas på Dalarö, en etablering som just nu utreds av en konsult.

För närvarande ligger dock bollen hos länsstyrelsen som ska försöka hitta ett sätt att undanta dykgrupperna från det dykförbud som råder vid vraken. Det finns inga planer på att lyfta förbuden generellt eftersom man inte vill att det dyks på vraken utan överinseende från de certifierade guiderna. Och för att hindra olovlig dykning letar man nu efter lämpliga metoder att övervaka vraken på.

Dyra metoder

- Det finns metoder, men de är dyra, säger Pernilla Flyg och nämner bland annat sonarutrustning som kan larma när dykare rör sig i området.

- Min önskan är att kunna mjukstarta med dykturer redan under 2009, som ett pilotprojekt. Men det förutsätter att vi får dispenser från länsstyrelsen.

Jutholmsvraket är ett handelsfartyg från 1600-talets andra hälft som förläste på sin väg från svensk hamn med en last av bland annat tjära och stångjärn

BYGGFÖRETAG VILL EXPLOATERA BOSTADSOMRÅDE PÅ DALARÖ

Området Holmdalen på Dalarö bör bli mer tätbebyggt. Det anser byggföretaget Myresjöhus som har lämnat in en detaljplanansökan till Haninge kommun. Åsikter kring planerna delar mark- och fastighetsägare i två läger.

Mitt på Dalarö ligger Holmdalen. Ett område som består av både sommarbostäder och fasta boenden. Strax norr om det befintliga samhället ligger en samling obebyggda tomter.

I slutet av juli i år lämnade byggföretaget Myresjöhus in en detaljplaneansökan till Haninge kommun. Målet med ansökan är att få igång ett detaljplanearbete för åtminstone ett tiotal av de omkring 30 obebyggda tomterna i Holmdalen. Tomter som byggföretaget har förvärvat, eller har skaffat optioner på att förvärva, under det senaste halvåret.

-Detaljplaneansökningen är ett första förslag på hur man kan disponera fastigheterna i området. På en bifogad karta har vi markerat vilka tomter som vi är intresserade av, säger Anders Karlsson, projektutvecklare vid Myresjöhus.

Drygt 50-tal villatomter

Förslaget omfattar sammanlagt mellan 12000 och 15000 kvadratmeter mark. Myresjöhus menar att denna yta borde kunna delas upp i ett drygt 50-tal villatomter.

- Vi har även föreslagit att det ska bli tätare byggnation i området, bland annat med hjälp av radhuslängor, säger Anders Karlsson.

En av flera markägare som ställer sig bakom detaljplaneansökningen är Roger Lagerfeldt. Sedan 25 år tillbaka äger han 3000 kvadratmeter obebyggd mark i Holmdalen.

- I 20 år har jag ansökt om att få bygga en liten sommarstuga. Men varje gång har kommunen sagt nej, säger Lagerfeldt som nu hyser ett nytt hopp om att få bebygga sin tomt. Om inte annat genom att sälja marken till byggföretaget.

Bland fastighetsägarna i Holmdalen har Myresjöhus markuppköp inte gått obemärkt förbi. En viss oro har spridit sig på bygden.

- Det har gått brev mellan medlemmar i samfällighetsförenings styrelse, där folk som har sålt sina tomter har blivit stämplade som svikare, säger Roger Lagerfeldt.

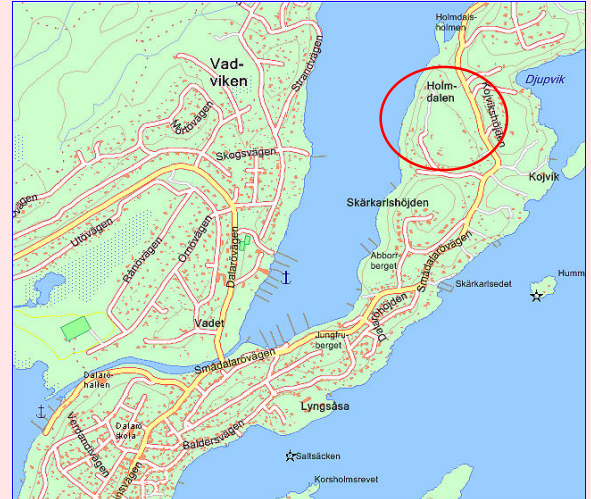
Oron inför planerna har även nått byggföretaget.

- Jag har förstått att vissa personer är oroliga över att vi ska komma in och köra över allt och alla, men det är inte alls det som det är frågan om, säger Anders Karlsson.

Ges Myresjöhus klartecken till att gå vidare med sin detaljplan så blir nästa steg i processen ett samrådsmöte. Alla berörda parter ska ges möjlighet att komma till tals i frågan.

Möte i Holmdalen

Redan i morgon är det dock tänkt att planerna ska diskuteras vid ett möte i Holmdalen. Då ska Tommy Lundin (fp), kommunalråd i Haninge, träffa representanter för samfällighetsföreningen samt utomstående personer som förvaltar fastigheter i området. Kommunalrådet ska lyssna på allmänhetens synpunkter och informera om kommunens

Tommy Lundin konstaterar att Myresjöhus ansökan fortfarande befinner sig i ett väldigt tidigt skede.

- Kommunen måste för det första besluta om en detaljplaneprocess ska inledas. För det andra måste vi se över hur vi ska prioritera det här projektet i relation till redan påbörjade projekt, säger han.

I dagsläget lutar det starkt åt att kommunen kommer ta hösten på sig för att fundera över Myresjöhus detaljplanansökan.

- Vid årsskiftet får vi resultatet av Dalarödialogen, där de boende själva har fått sammanfatta hur de vill att Dalarö ska utvecklas. Innan resultatet har presenterats kommer vi inte att ta ställning till ansökan, säger Tommy Lundin.

Ovanstående text är hämtat ur tidningen Skärgården.
www.skargarden.se Publicerad: 2008-09-18

Tipsa gärna om nyheter eller något som ni vill uppmärksamma här på Dalarö-Journalen.

Om ni vill annonsera eller sälja/köpa något.

Kontakta: dalarojournalen@dalaro.info